

Sesida dals

Communitgà ils

Protocol nr.

16 d'october 2017

19 d'october 2017

890

Dumonda da la fracziun da la PS

concernent la dumonda „Tgi porta ils custs da la sanaziun da PCB dal Spöl?”

Resposta da la regenza

Bifenils policlorads (PCB) èn clorids organics ch'èn vegnids duvrads frequentamain fin en per ils onns 1980. En quantitats minimas sa laschan els cumprovar quasi daptut, na sa decumponan praticamain betg e s'accumuleschan sur la chadaina da nutriment. Tras la Convenziun da Stockholm dals 22 da matg 2001 èn ils PCB scumandads sin tut il mund. En ils sediments dal Spöl sut il mir da fermada Punt dal Gall è vegnida constatada ina gronda concentraziun da PCB suenter in cas da donn tar lavurs da sablunadi en il rom dal program Retrofit da las Ovras electricas d'Engiadina (PEE).

Las dumondas tschentadas vegnan respundidas sco suonda:

1. Las valurs en ils sediments dal Spöl èn per il factur 5 fin 20 sur las valurs directives da PCB per sediments d'aua. La contaminaziun è er pli gronda che tut las valurs da cumparegliaziun ch'èn fin ussa vegnidas documentadas internaziunalmain en auas suenter cas da donn cun PCB u en connex cun examinaziuns da cumparegliaziun. En ils peschs da la part sura dal Spöl èn vegnidas constatadas valurs da PCB che sa chattan sur la valor tripla da las disposiziuns legalas per victualias. Er la concentraziun dals PCB dissolvids en l'aua è circa diesch giadas pli auta che en l'En sur la sbuccada dal Spöl. Tar questa situaziun da partenza èsi evident che la contaminaziun cun PCB sto vegnir allontanada da l'ambient tant sco pussaivel.
2. I na ston vegnir temids nagins effects acuts svelts. La problematica da las contaminaziuns cun PCB èn ils effects che midan ils gens, ch'èn activs ormonalmain e che chaschunan cancer che pon sa mussar en spezial en peschs ed en la chadaina da nutriment che suonda. Cun il scumond da pestgar decretà na ston ins betg far quint cun ina ristga per la populaziun, er betg a lunga vista.

3. Avant la deliberaziun d'in credit posteriur ha l'uffizi per la natira e l'ambient (UNA) inizià – cun approvaziun dal departament – las mesiras urgentas per sclerir e per eliminar parzialmain ils donns. Tar las ultimas tutga er il nettegiament dal batschigl da calmar, che sa chatta sut il mir da fermada, ch'è stà necessari per pudair far ils tests da las funcziuns relevantas per la segirezza dal scul da basa il settember 2017. Las lavurs che na suttastattan betg al credit posteriur sa muntan fin la fin da settember a 781 239 francs. Per far ulteriurs scleriments dal donn e per sclerir, sche e cun tge metodos ch'igl è pussaivel da sanar il Spöl è previs supplementarmain ils meds dal credit posteriur en l'autezza d'ulteriurs 600 000 francs. Las lavurs da sanaziun sco talas dal Spöl vegnan probablamain a custar plirs milliuns francs, sch'ellas pon insumma vegnir realisadas en il rom da la proporziunalitad.
4. Pervia da l'urgenza temporara ha il chantun prefinanzià ils custs per sclerir ils donns, e quai en il senn d'ina executiun d'uffizi anticipada. Quests custs vegnan però a vegnir adossads als chaschunaders per disposiziun. La repartiziun dals custs vegn a s'orientar vi da la responsabladad tenor il dretg administrativ e tenor il dretg penal. L'andament è concepì uschia che la decisiun davart la sanaziun dal letg da l'aual po vegnir prendida cun ils meds dal credit posteriur en la pausa d'enviern 2017/2018. Igl è previs ch'il chantun na prefinanziescha betg las mesiras da sanaziun en il Spöl, mabain ch'ils chaschunaders resp. la societad da l'ovra electrica vegnan obligads cun ina disposiziun da sanaziun da far quai. Las emprovas ch'èn vegnidas prendidas mussan ch'il Spöl ha ina precontaminaziun substanziala cun PCB. La societad da l'ovra electrica vegn ad esser responsabla per l'eventual allontanament da tala. Quant enavant che questa precontaminaziun è da qualifitgar sco contaminaziun veglia e ch'i vegniss alura applitgada ina procedura da sanaziun tenor il dretg davart la sanaziun da contaminaziuns veglias, è l'object da scleriments actuals. Mo sch'in chaschunader è eventualmain insolvent, pudess exister il privel che la communad ston surpigliar ina part dals ca. 1,3 milliuns francs, ch'èn vegnids prefinanziads dal chantun. In transferiment da quests custs nunpajads sin chaschunaders solvents è imaginabel, ma contestà en la nova giurisprudenza.

En num da la regenza

La presidenta:

B. Janom Steiner

Il chancelier:

Daniel Spadin